

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (YEAR) 29.

LÖSNUMMER 10 CENTS.

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 23 JUNI 1921.

LÖSNUMMER 10 CENTS.

No. 25

Politisk vecko-revy för Canadas folk.

Farman väntas spela en betydande roll vid valet uti Alberta. Kreatursuppfödarna protesterar mot de höga frakttaxorna. Bli det 12 proc. lönesänkning vid järnvägarna?

CANADAS KVINNOR KRÄVA LIKHET INFÖR LAGEN.

Det av oss f. v. omnämnda kvinnornas möte i Calgary, Alta. — National Council of Women konvention — har fortskridit under senaste veckan. Mrs. Sears av Ottawa påderade f. v. för upprättandet av en kvinnoorganisation nationella upplysningsbyrå för att kunna i landet tillverkade varor. Avsikten med detta skulle vara att uppmuntra köpandet av inhemskt tillverkade varor, att uppmuntra fabrikanterna att få sina varor på en högre standard samt att få allt gods tillräckligt. Detta kunde enligt hennes plan åstadkommas genom att utse en federal nämnd på tre kvinnor i Ottawa samt provinssiella nämnder i varje provins.

Mrs. O. B. Edwards från McLeod rapporterade om lagar samt uttalanden från lagstiftningen, som rådet skulle begära. Det krävde, att kvinnor skulle sitta i varje jury, som hade att döma över kvinnor; att aktens skapbrott och ökyshet klassificerades som brott; att kvinnor få samma hemsstad rättigheter som män; att åldersträns för ungdom i fråga om straff skulle höjas från 16 till 18 år; att böter som straff för brott av omoralisk natur skulle borttagas; att övergivande av hustru skulle bli ett utslämningsbrott; en likformig skilsmässolag i Canada; individuell naturalliser för kvinnor m. m.

Förliden onsdag beslutades det att affiliera sig med Social Service Council of Canada. Samma dag höll dr. Stowe Gullen ett mycket utmärkt sammat föredrag om medborgarskap. Hon påverkade bildandet av klubbar för att studera regeringsvetenskap samt undervisning om medborgarskap i skolorna. Vidare förordade hon att kvinnans giftmålssåder skulle höjas till 18 år, likformiga förmyndarlagar, lika betalning för lika arbete, 8 timmars dag för kvinnor och ungdom i fabriker, bättre övervakning av allmänhet för sinnessvaga, utnämning av kvinnor som domare i barn domstolar samt parolltjänstemän och till sist kvinnliga läkare i institutten för kvinnor.

I torsdags antogs en resolution begärande att kvinnor skulle kunna väljas till senaten och samtidigt kritiserades jordbrukarnas förtjänst för utsläpplighet att man i Canada var sämre ekonomiskt situation än i Förenta Staterna samt att livsförnödenheterna gått ner mera där än här.

Municipalminister George Langley förklarade i torsdags inför konventionen i Prince Albert, Sask., av Union of Saskatchewan Municipalities, att en bokjott vore i färd mot sagda provinns obligationer. Man hade varit i stånd att sälja dem till maktare på bättre villkor än i Alberta och Ontario men dessa maktare i sin tur kunde ej bli av med dem. Detta berodde tydligen på att så många municipalsambällen vore bankrupta. Han beklagade att en dylik andas härsked bland de skattebetalande samt förklarade,

Till sist följde val av tjänstemän, varvid de flesta blevo omvalda. President blev Mrs. W. E. Sanford och provinssiella vicepresidenter: Mrs. R. C. Edwards för Alberta, Mrs. E. A. Clement för Manitoba, Mrs. S. E. Atherton Smith för New Brunswick, Mrs. C. E. Carmichael för Nova Scotia, dr. Stowe Gullen för Ontario, dr. Ritchie England för Quebec och Mrs. J. R.

tricit i hemmen och mindre industrier blev mera vittomfattande. De järnvägar, som äro elektrificerade, äro ännu endast Kiruna-Niksgränsen, Stockholm-Göteborg, Norrmark-Klarälven samt en eller två mindre sträckor. Järnvägstyrelsen har beräknat att för att elektrificera alla landets järnvägar, statens såväl som privata, beräknande dubbelt så stor trafik som under 1913, skulle behövas cirka 400,000 hästkrafter.

Den svenska vattenkraften användes i stor utsträckning av trävaru- och järnindustrierna samt textilindustrien. Var det största utnyttjandet ägt rum är inom elektrolytiska och elektrometallurgiska industrierna. Äldre utveckling under de sista tio åren varit fenomenal. Faktum är att den elektriska industrien kommer att till stor del berota på de elektro-kemiska och elektrometallurgiska industrierna. Elektrisk smältning av järn har intagit träkolens plats, och dessa behövas för andra industrier. Ebury smältande av lättare metaller som aluminium och magnesium ännu icke har övergått till elektrisk smältning.

Såsom den största godsägarrinnan i världen kan man väl betrakta Mrs. Helen M. King, som i Texas äger en ofantlig besöksfarm på omkring 1,200,000 acrer. Hon torde icke vara mycket mindre rik än den ryktbara Hetty Green i New York, då värdet av hennes föroden om endast uppskattas till 18 mil. dollars och det nu betydligt högre genom förtärd beväntning. Hennes fram är också märkligt värdt, att icke såsom vanligt i dessa "cowboys" utan "cowgirls" användas att sköta och ha uppsikt över de hundratusentals boskapsdjuren.

Mrs. King som icke längre är ung, för ännu ett strängt regemente på sin farm; hon är ännu en utmärkt skytt och rider varje häst, hur motspänstig den än må visa sig. Hon har vänt ut i västern och lärde sig sitt svåra yrke under sitt äktenskap med kapten King, som grundade farmen men nu varit död sedan femton år. King som var en man av väldiga kroppskrafter och oförskräckt mod, slyssat på sin farm desperado, med vilken ingen annan kunde reda sig. Han förstod dock att betvinga dem och de tyglade av fruktan och aktning för honom sina vilja seder och drycksbegär och arbetade på ett sätt som icke hade varit möjligt för andra. På farmens område levde även flera indianstammar, som voro Mr. King trogna och hjälpte honom varje gång det gällde att avvärja mordbrännare, som tråkiga svärmede omkring vid den mexicanska gränsen. När han en dag företagit en längre resa, såg han hans hus, som just var slyssat med rengöring av sin revolver, plötsligt en bekyttad mexicansk bandit stiga av hästen utanför. Hon visste genast vad som skulle komma men hade icke tid att åter hoppas och ladda vapnet och därför ville hon ur rummet bredvid hämta en pistol som låg i en bordslåda. Hennes hand berörde redan greppet, då hon såg en skugga bredvid sig och vände sig om.

Banditen stod i fönstret. — Jag vill ha kaptenens pengar och fort hit med dem! — sade han och höll en revolver riktad mot henne. Hon sökte tvärvilligt uppehålla honom genom frögor, men när allt ingenting tjänade till menade hon slutligen: "Ni kan ju ge oss dessa huset, men innan ni inleder torka ändå smutsen av edra ryttliga gröna stövlar!" Banditen, som väl visste att han icke bar några gröna stövlar, tittade dock ofrivilligt ned på fötterna och i samma ögonblick hade Mrs. King ryckt till sig revolvern och avtryckt den. Men redan ett ögonblick fört hade mexikanen med ett gällt skri stört ihop. I hans skalle satt en tomahawk, och när Mrs. King trädde i dorren såg två indianer som under vänskapshetskommo emot henne. De hade på avstånd sett mexikanen och genast gissat vad som förde honom till Mrs. King, och de hade följt honom för att ingripa i det avgörande ögonblicket.

När King dock blevo cowboys, som endast av hans starka hand hållits i styr, snart förmögna, började åter dricka och gjorde sig skyldig till röveri och mord. Då alla väntningar icke hjälpte, såg Mrs. King sig nödsakad att avskeda alla, tio man. De vågade sig visserligen icke förgripa sig på henne och hennes anföringa, men de skrämdes varje cowboy som

synes vara i annalkande. Däremot kan man på tabellen icke se någon tendens till uppgående, men det är att märka, att för flera länder kurvan icke närm fram ligger än i o. m. m. — för några icke ens så långt.

Av intresse är vidare ett se prisnivåns läge i olika länder. Lägst står den som synes i U. S. A. — vilket var fallet även för prisfallet. I början av 1920 från ungefär samma punkt (ca 250 för 1913 är beräknat ett medeltal av 100), som synes betydligt lägre än något annat av de i tabellerna uppräpnade länderna. Och nu — sedan prisfallet börjat avvaga — står U. S. A. alljämt med lägsta prisnivå. Englands och Nederländernas kurvor förete i stort sett samma fluktuationer. Äve de skandinaviska länderna visar Sverige den högsta prisnivån såväl före som efter prisfallet, Italiens och Frankrikes prisurkurvor utgå i början av 1920 från ungefär samma punkt (ca 500), den därefter inträffade prisstegringen var emellertid som synes be-

statistiskt material från flera länder pekar på prisstegring i hela världsmarknaden. Prisstegringstid i sikte. Väldsamma prisfall bruka ju alltid åtföljas av en mer eller mindre starkt uppgående rörelse. Den svenska socialattachén i London, dr. E. Sjöstrand, har i sin senaste rapport meddelat, att "ur allmän synpunkt sett goda grunder torde finnas för att det exempelvis prisfall i cirka 40 procent som inträffat under de gångna två månaderna, skall efterträdas av någon motsvarande rörelse i uppgående riktning". Värdet skulle således stå inför en ny period av prisstegring.

Svenska handelsdepartementet synes vara av samma upfattning, som man är i England samt till pressen överlämnat ett symmetriskt intressant, på rapporter från de flesta länder byggt, statistiskt material, som ger en klar och tydlig överblick över prisutvecklingens gång under den sista tiden. För att börja med här avbildade grafiska tabell, som utvisar grosshandelsprisernas fluktuationer under 1920 och fram till april 1921 i ett antal europeiska länder samt U. S. A. ger ju ett studium av densamma öfvertydligt vid handen följande: I samliga länder har prisurkurvan under det senaste halvåret varit i kraftigt nedgående. Under första halvåret 1920 steg som synes kurvan betydligt för att i stort sett nå sin kulmen på sommaren samma år. Därefter inträdde prisfallet, som fortsatte under året, stoden av 1920 och början av 1921. För o. m. februari-mars ser man emellertid, hur prisfallet börjar avtaga i styrka, det är icke längre fråga om några så kraftiga skott nedåt som t. ex. under hösten förra året. Prisfallet börjar hejdas, en stagnation

En stagnation i priset?

Statistiskt material från flera länder pekar på prisstegring i hela världsmarknaden.

Prisstegringstid i sikte.

Väldsamma prisfall bruka ju alltid åtföljas av en mer eller mindre starkt uppgående rörelse. Den svenska socialattachén i London, dr. E. Sjöstrand, har i sin senaste rapport meddelat, att "ur allmän synpunkt sett goda grunder torde finnas för att det exempelvis prisfall i cirka 40 procent som inträffat under de gångna två månaderna, skall efterträdas av någon motsvarande rörelse i uppgående riktning". Värdet skulle således stå inför en ny period av prisstegring.

Boskapsdrottningens farm.

Mrs Helen King i Texas är lika orörd som någon cowboy och överstyv som farmare.

Alla män äro där bannlysta.

Såsom den största godsägarrinnan i världen kan man väl betrakta Mrs. Helen M. King, som i Texas äger en ofantlig besöksfarm på omkring 1,200,000 acrer. Hon torde icke vara mycket mindre rik än den ryktbara Hetty Green i New York, då värdet av hennes föroden om endast uppskattas till 18 mil. dollars och det nu betydligt högre genom förtärd beväntning. Hennes fram är också märkligt värdt, att icke såsom vanligt i dessa "cowboys" utan "cowgirls" användas att sköta och ha uppsikt över de hundratusentals boskapsdjuren.

Mrs. King som icke längre är ung, för ännu ett strängt regemente på sin farm; hon är ännu en utmärkt skytt och rider varje häst, hur motspänstig den än må visa sig. Hon har vänt ut i västern och lärde sig sitt svåra yrke under sitt äktenskap med kapten King, som grundade farmen men nu varit död sedan femton år. King som var en man av väldiga kroppskrafter och oförskräckt mod, slyssat på sin farm desperado, med vilken ingen annan kunde reda sig. Han förstod dock att betvinga dem och de tyglade av fruktan och aktning för honom sina vilja seder och drycksbegär och arbetade på ett sätt som icke hade varit möjligt för andra. På farmens område levde även flera indianstammar, som voro Mr. King trogna och hjälpte honom varje gång det gällde att avvärja mordbrännare, som tråkiga svärmede omkring vid den mexicanska gränsen. När han en dag företagit en längre resa, såg han hans hus, som just var slyssat med rengöring av sin revolver, plötsligt en bekyttad mexicansk bandit stiga av hästen utanför. Hon visste genast vad som skulle komma men hade icke tid att åter hoppas och ladda vapnet och därför ville hon ur rummet bredvid hämta en pistol som låg i en bordslåda. Hennes hand berörde redan greppet, då hon såg en skugga bredvid sig och vände sig om.

Banditen stod i fönstret. — Jag vill ha kaptenens pengar och fort hit med dem! — sade han och höll en revolver riktad mot henne. Hon sökte tvärvilligt uppehålla honom genom frögor, men när allt ingenting tjänade till menade hon slutligen: "Ni kan ju ge oss dessa huset, men innan ni inleder torka ändå smutsen av edra ryttliga gröna stövlar!" Banditen, som väl visste att han icke bar några gröna stövlar, tittade dock ofrivilligt ned på fötterna och i samma ögonblick hade Mrs. King ryckt till sig revolvern och avtryckt den. Men redan ett ögonblick fört hade mexikanen med ett gällt skri stört ihop. I hans skalle satt en tomahawk, och när Mrs. King trädde i dorren såg två indianer som under vänskapshetskommo emot henne. De hade på avstånd sett mexikanen och genast gissat vad som förde honom till Mrs. King, och de hade följt honom för att ingripa i det avgörande ögonblicket.

När King dock blevo cowboys, som endast av hans starka hand hållits i styr, snart förmögna, började åter dricka och gjorde sig skyldig till röveri och mord. Då alla väntningar icke hjälpte, såg Mrs. King sig nödsakad att avskeda alla, tio man. De vågade sig visserligen icke förgripa sig på henne och hennes anföringa, men de skrämdes varje cowboy som

synes vara i annalkande. Däremot kan man på tabellen icke se någon tendens till uppgående, men det är att märka, att för flera länder kurvan icke närm fram ligger än i o. m. m. — för några icke ens så långt.

Av intresse är vidare ett se prisnivåns läge i olika länder. Lägst står den som synes i U. S. A. — vilket var fallet även för prisfallet. I början av 1920 från ungefär samma punkt (ca 250 för 1913 är beräknat ett medeltal av 100), som synes betydligt lägre än något annat av de i tabellerna uppräpnade länderna. Och nu — sedan prisfallet börjat avvaga — står U. S. A. alljämt med lägsta prisnivå. Englands och Nederländernas kurvor förete i stort sett samma fluktuationer. Äve de skandinaviska länderna visar Sverige den högsta prisnivån såväl före som efter prisfallet, Italiens och Frankrikes prisurkurvor utgå i början av 1920 från ungefär samma punkt (ca 500), den därefter inträffade prisstegringen var emellertid som synes be-

En titt ner uti Europas politiska gryta.

Brittiska kolgruvarbetarna anses skola kämpa till det sista. En ny arabstat skall inom kort skapas i Mesopotamien. Situationen i Ober-Schlesien är nu litet lugnare.

BRANTING FÖRDRAR FOLKMRÖSTNING Å ALAND.

Den förlidne nummer omtalade om rötningen bland brittiska gruvarbetarna, huruvida kolstrejken skulle fortsätta eller ej gav i fredags det resultat, att 423,311 röstade emot att upphöra med strejken och 183,827 för. Den nödvändiga tvåtredjedels majoriteten översteg med mer än 20,000 röster, vilket delvis kom som en överraskning. Den exekutiva komittén av gruvarbetarnas fackförening sammanträdde i lördags morse för att behandla strejksituationen samt beslut att uppmåna alla fackföreningar, som äro berörda av lönespyten, att mota gruvarbetarnas ombud vid en tidig datum för att taga nationell aktion med gruvarbetarna för att erhålla deras gemensamma krav godkända. Sekretären Hodges påpekade att detta betydde generalstrejk om alla fackföreningarna kommo överens. Komittédemåarna reste därpå var och en hem till sitt distrikt.

De strejkande kolgruvarbetarna, som i fredags förkastade gruvarbetarnas anbud, gavs i lördags ytterligare en dag för att kunna vidtaga nödiga mått och steg för uppgörelse, vilket skulle tillförsäkra dem om tio miljoner pund sterling i subsidier från regeringen. Övan nämnda möte av exekutiva komittén tyder dock på att man hellre fortsätter rätten till dessa subsidier. Rörande strejken uttalade sig Herbert Tracey därom vid ett besök i Toronto i måndags. Tracey är härreberant med Arthur Henderson och andra ledare av den politiska och fackliga arbetarrörelsen i Storbritannien. Han förklarade, att gruvarbetarna komme att utthugas till underkastelse, innan de uppgåvo de mål, för vilka de nu kämpade. Han ansåg att Canadas folk endast erhållit magra uträttelser om strejken, vilken han beaktade ej som en ledarnas strejk, vilket framkastats, ej heller var det en framkonstruerad kris, vilket den hällna omröstningen visade. Gruvarbetarnas ledare hyste gott hopp om att få till stånd en uppgörelse, men de djupa leden önskade att kämpa till det sista, fastän deras federation redan från starten var bankrupt. Han påstod, att strejken finansierades med pengar lånade från andra fackföreningar. Vidare ansåg han, att den månnas förklaringen av industrien, som var ett resultat av strejken, skulle påskynda en uppgörelse.

Debatten i engelska underhuset den 17 ds. rörande premiärministerarnas konferens gav en sak vid handen, nämligen, att det ej finnes någon ansvarig person eller något parti, som öskar se de respektiva Dominions självstyrelse försämrad eller förstörd. De brittiska premiärministerarnas öppnade i månd. sin session o. Lloyd George höll hälsningstale. Konferens sessioner äro hemliga, men det sägs, att Lloyd George framhöll, att regeringen ej önskat komma utan istället färdigjort program utan istället vill de höra de respektiva premiärministerarnas synpunkt särskilt i utlandsfrågor. Bland dessa är den anglo-avskanska-japanska alliansen, imperiella

Ömsesidiga förbindelser mellan de olika länderna. Det var på grund av detta möte, som man påtjänade dock sökte avvärja en brytning mellan de två fraktionerna av Sinn Féin sympatisörer. Mr. Thomas tillfrågades, vad Storbritannien tillfrågades för att hjälpa Irland få sin frihet. På detta svarade han, att den brittiska arbetarrörelsen hade alltid gynnat Irlands frihet, men de önskade ej en självständig nation.

Övergående till ett annat ämne förklarade Thomas, att brittiska och franska arbetare idag betaldes, på grund av skriet om "Make Germany pay". Han påstod, att de, som drogo upp fredstraktatet, läto sina hjärtan istället för sitt förstånd leda dem. Det fanns endast tre sätt att betala — med guld, vär eller arbete. Guld fanns ej och sålunda måste de två andra utvägarna tillgripas med den påföljd att Englands och Frankrikes arbetare blevo utan arbete och således inkomst.

Den 15 ds. avfattades en resolution, i vilken president Harding och kongressen uppmanades, att få till stånd en allmän världsavvägning genom ett sammankalla en världskonferens i detta syfte. På så sätt skulle skattebetalarna i alla länder sparas flera biljoner.

Samma dag framlänkades en resolution påyrkande att rätten att förklara krig skulle frätagnas kongressen samt lagas i händerna på folket, vilket genom referendum skulle avgöra detta. Den 16 ds. behandlade man arbetslöshetsfrågan samt föreslog som bot mot densamma inrättandet av en sex timmars arbetsdag och eliminerings av all övertid för att på så sätt bereda arbete åt alla eller så många som möjligt. Samma dag förkastade man enhälligt One Big Union idén samt antog efter en het debatt en resolution, som förordade väldsöden mot negrerna i södrne av de s. k. Klux Klan eller White Caps. Den 17 ds. kom frågan om presidentskapet för organisationen på tapeten och man talade åter om, att John Lewis, president för United Mine Workers, skulle upptälla sig som motkandidat mot Gompers. Lewis ville fortfarande ej yttra sig, men det blev bekant, att han upplagigt huvudvärter i ett lokalt hotell. Hans underordningar undersöka nu möjligheterna för att lancera honom. Samma dag lovade federationen sitt enhälliga understöd till arbetarna i köttindustrien samt förordade de "Big Five Packers" för deras försök att nedslå lönerna.

Insamlingen för nya seminariebyggnader har lyckats över all förväntan. Komittén rapporterade att \$360,000

Arbetarkonventionen i U. S.

Önskar krigsförklaring avgjord genom referendum J. Lewis kontra Samuel Gompers.

Irland — farligt tvistefrå.

Vid den av oss f. v. omnämnda konventionen i Denver, Colo av American Federation of Labor höll den 14 ds. James H. Thomas, delegat för British Trades Union Congress, ett anförande, i vilket han varnade för agitation, som kunde splittra arbetarrörelsen i Förenta Staterna och han sade även: "Under 100 år ha vi i England stått inför problemet Irland och vi hemma ej kunna lösa detta problem, hur vi väntar nu, som befinner sig på 3,000 miles avstånd att göra detta."

Vid ett massmöte den 13 ds. hade samlingsare av Irlands oavhängighet allians komittén för att upprätta en resolution, som skulle tillfredsställa både länderna för de konservativa och radikala grupperna. Det var på grund av detta möte, som man påtjänade dock sökte avvärja en brytning mellan de två fraktionerna av Sinn Féin sympatisörer. Mr. Thomas tillfrågades, vad Storbritannien tillfrågades för att hjälpa Irland få sin frihet. På detta svarade han, att den brittiska arbetarrörelsen hade alltid gynnat Irlands frihet, men de önskade ej en självständig nation.

Övergående till ett annat ämne förklarade Thomas, att brittiska och franska arbetare idag betaldes, på grund av skriet om "Make Germany pay". Han påstod, att de, som drogo upp fredstraktatet, läto sina hjärtan istället för sitt förstånd leda dem. Det fanns endast tre sätt att betala — med guld, vär eller arbete. Guld fanns ej och sålunda måste de två andra utvägarna tillgripas med den påföljd att Englands och Frankrikes arbetare blevo utan arbete och således inkomst.

Den 15 ds. avfattades en resolution, i vilken president Harding och kongressen uppmanades, att få till stånd en allmän världsavvägning genom ett sammankalla en världskonferens i detta syfte. På så sätt skulle skattebetalarna i alla länder sparas flera biljoner.

Samma dag framlänkades en resolution påyrkande att rätten att förklara krig skulle frätagnas kongressen samt lagas i händerna på folket, vilket genom referendum skulle avgöra detta. Den 16 ds. behandlade man arbetslöshetsfrågan samt föreslog som bot mot densamma inrättandet av en sex timmars arbetsdag och eliminerings av all övertid för att på så sätt bereda arbete åt alla eller så många som möjligt. Samma dag förkastade man enhälligt One Big Union idén samt antog efter en het debatt en resolution, som förordade väldsöden mot negrerna i södrne av de s. k. Klux Klan eller White Caps. Den 17 ds. kom frågan om presidentskapet för organisationen på tapeten och man talade åter om, att John Lewis, president för United Mine Workers, skulle upptälla sig som motkandidat mot Gompers. Lewis ville fortfarande ej yttra sig, men det blev bekant, att han upplagigt huvudvärter i ett lokalt hotell. Hans underordningar undersöka nu möjligheterna för att lancera honom. Samma dag lovade federationen sitt enhälliga understöd till arbetarna i köttindustrien samt förordade de "Big Five Packers" för deras försök att nedslå lönerna.

Insamlingen för nya seminariebyggnader har lyckats över all förväntan. Komittén rapporterade att \$360,000

Ömsesidiga förbindelser mellan de olika länderna. Det var på grund av detta möte, som man påtjänade dock sökte avvärja en brytning mellan de två fraktionerna av Sinn Féin sympatisörer. Mr. Thomas tillfrågades, vad Storbritannien tillfrågades för att hjälpa Irland få sin frihet. På detta svarade han, att den brittiska arbetarrörelsen hade alltid gynnat Irlands frihet, men de önskade ej en självständig nation.

Övergående till ett annat ämne förklarade Thomas, att brittiska och franska arbetare idag betaldes, på grund av skriet om "Make Germany pay". Han påstod, att de, som drogo upp fredstraktatet, läto sina hjärtan istället för sitt förstånd leda dem. Det fanns endast tre sätt att betala — med guld, vär eller arbete. Guld fanns ej och sålunda måste de två andra utvägarna tillgripas med den påföljd att Englands och Frankrikes arbetare blevo utan arbete och således inkomst.

En titt ner uti Europas politiska gryta.

Brittiska kolgruvarbetarna anses skola kämpa till det sista. En ny arabstat skall inom kort skapas i Mesopotamien. Situationen i Ober-Schlesien är nu litet lugnare.

BRANTING FÖRDRAR FOLKMRÖSTNING Å ALAND.

Den förlidne nummer omtalade om rötningen bland brittiska gruvarbetarna, huruvida kolstrejken skulle fortsätta eller ej gav i fredags det resultat, att 423,311 röstade emot att upphöra med strejken och 183,827 för. Den nödvändiga tvåtredjedels majoriteten översteg med mer än 20,000 röster, vilket delvis kom som en överraskning. Den exekutiva komittén av gruvarbetarnas fackförening sammanträdde i lördags morse för att behandla strejksituationen samt beslut att uppmåna alla fackföreningar, som äro berörda av lönespyten, att mota gruvarbetarnas ombud vid en tidig datum för att taga nationell aktion med gruvarbetarna för att erhålla deras gemensamma krav godkända. Sekretären Hodges påpekade att detta betydde generalstrejk om alla fackföreningarna kommo överens. Komittédemåarna reste därpå var och en hem till sitt distrikt.

De strejkande kolgruvarbetarna, som i fredags förkastade gruvarbetarnas anbud, gavs i lördags ytterligare en dag för att kunna vidtaga nödiga mått och steg för uppgörelse, vilket skulle tillförsäkra dem om tio miljoner pund sterling i subsidier från regeringen. Övan nämnda möte av exekutiva komittén tyder dock på att man hellre fortsätter rätten till dessa subsidier. Rörande strejken uttalade sig Herbert Tracey därom vid ett besök i Toronto i måndags. Tracey är härreberant med Arthur Henderson och andra ledare av den politiska och fackliga arbetarrörelsen i Storbritannien. Han förklarade, att gruvarbetarna komme att utthugas till underkastelse, innan de uppgåvo de mål, för vilka de nu kämpade. Han ansåg att Canadas folk endast erhållit magra uträttelser om strejken, vilken han beaktade ej som en ledarnas strejk, vilket framkastats, ej heller var det en framkonstruerad kris, vilket den hällna omröstningen visade. Gruvarbetarnas ledare hyste gott hopp om att få till stånd en uppgörelse, men de djupa leden önskade att kämpa till det sista, fastän deras federation redan från starten var bankrupt. Han påstod, att strejken finansierades med pengar lånade från andra fackföreningar. Vidare ansåg han, att den månnas förklaringen av industrien, som var ett resultat av strejken, skulle påskynda en uppgörelse.

Debatten i engelska underhuset den 17 ds. rörande premiärministerarnas konferens gav en sak vid handen, nämligen, att det ej finnes någon ansvarig person eller något parti, som öskar se de respektiva Dominions självstyrelse försämrad eller förstörd. De brittiska premiärministerarnas öppnade i månd. sin session o. Lloyd George höll hälsningstale. Konferens sessioner äro hemliga, men det sägs, att Lloyd George framhöll, att regeringen ej önskat komma utan istället färdigjort program utan istället vill de höra de respektiva premiärministerarnas synpunkt särskilt i utlandsfrågor. Bland dessa är den anglo-avskanska-japanska alliansen, imperiella

Ömsesidiga förbindelser mellan de olika länderna. Det var på grund av detta möte, som man påtjänade dock sökte avvärja en brytning mellan de två fraktionerna av Sinn Féin sympatisörer. Mr. Thomas tillfrågades, vad Storbritannien tillfrågades för att hjälpa Irland få sin frihet. På detta svarade han, att den brittiska arbetarrörelsen hade alltid gynnat Irlands frihet, men de önskade ej en självständig nation.

Övergående till ett annat ämne förklarade Thomas, att brittiska och franska arbetare idag betaldes, på grund av skriet om "Make Germany pay". Han påstod, att de, som drogo upp fredstraktatet, läto sina hjärtan istället för sitt förstånd leda dem. Det fanns endast tre sätt att betala — med guld, vär eller arbete. Guld fanns ej och sålunda måste de två andra utvägarna tillgripas med den påföljd att Englands och Frankrikes arbetare blevo utan arbete och således inkomst.

Den 15 ds. avfattades en resolution, i vilken president Harding och kongressen uppmanades, att få till stånd en allmän världsavvägning genom ett sammankalla en världskonferens i detta syfte. På så sätt skulle skattebetalarna i alla länder sparas flera biljoner.

Samma dag framlänkades en resolution påyrkande att rätten att förklara krig skulle frätagnas kongressen samt lagas i händerna på folket, vilket genom referendum skulle avgöra detta. Den 16 ds. behandlade man arbetslöshetsfrågan samt föreslog som bot mot densamma inrättandet av en sex timmars arbetsdag och eliminerings av all övertid för att på så sätt bereda arbete åt alla eller så många som möjligt. Samma dag förkastade man enhälligt One Big Union idén samt antog efter en het debatt en resolution, som förordade väldsöden mot negrerna i södrne av de s. k. Klux Klan eller White Caps. Den 17 ds. kom frågan om presidentskapet för organisationen på tapeten och man talade åter om, att John Lewis, president för United Mine Workers, skulle upptälla sig som motkandidat mot Gompers. Lewis ville fortfarande ej yttra sig, men det blev bekant, att han upplagigt huvudvärter i ett lokalt hotell. Hans underordningar undersöka nu möjligheterna för att lancera honom. Samma dag lovade federationen sitt enhälliga understöd till arbetarna i köttindustrien samt förordade de "Big Five Packers" för deras försök att nedslå lönerna.

Insamlingen för nya seminariebyggnader har lyckats över all förväntan. Komittén rapporterade att \$360,000

Augustanasynodens årsmöte uti Chicago.

Svenska lutherska Augustanasynoden öppnade sitt 62:dra årsmöte i Chicago den 8 juni. Synodens ordförande, dr. G. A. Brandell, Rock Island, Ill, höll synodalpredikan. Tretton konferenser voro representerade. Det uppsavs, att Minnesotakonferensen ämnade framkomma med förslag om förflyttande av Augustana teologiska seminarium i Rock Island, Ill, till Minneapolis.

Synoden antog den 9 dennes resolutioner, som förklarade, att det federala förbudsammandementet allaredan visat sig vara till välsignelse för Amerikas folk, och begärde, att alla synodens medlemmar skulle understödja regeringen i dess strävan att genomföra förbudet. Gemiddelags gudsfruktan förklarades av talaren att utgöra enda medlet mot nutidens ondskor. Rapport ingick, att lekmännen inom synoden insamlat \$467,172 till den pensions- och ålderdomsfond på \$2,000,000 till synodens prästmän. Till direktören för Augustana pensonfond valdes: Rev. A. Norrbom, Des Moines; A. G. Lindquist, Dowie, Iowa; Dr. U. A. Christenson, Chicago; H. N. Benson, St. Peter, Minn., och Rev. N. Olson, Sioux City, Iowa. Insamlingen för nya seminariebyggnader har lyckats över all förväntan. Komittén rapporterade att \$360,000

Ömsesidiga förbindelser mellan de olika länderna. Det var på grund av detta möte, som man påtjänade dock sökte avvärja en brytning mellan de två fraktionerna av Sinn Féin sympatisörer. Mr. Thomas tillfrågades, vad Storbritannien tillfrågades för att hjälpa Irland få sin frihet. På detta svarade han, att den brittiska arbetarrörelsen hade alltid gynnat Irlands frihet, men de önskade ej en självständig nation.

Övergående till ett annat ämne förklarade Thomas, att brittiska och franska arbetare idag betaldes, på grund av skriet om "Make Germany pay". Han påstod, att de, som drogo upp fredstraktatet, läto sina hjärtan istället för sitt förstånd leda dem. Det fanns endast tre sätt att betala — med guld, vär eller arbete. Guld fanns ej och sålunda måste de två andra utvägarna tillgripas med den påföljd att Englands och Frankrikes arbetare blevo utan arbete och således inkomst.

Den 15 ds. avfattades en resolution, i vilken president Harding och kongressen uppmanades, att få till stånd en allmän världsavvägning genom ett sammankalla en världskonferens i detta syfte. På så sätt skulle skattebetalarna i alla länder sparas flera biljoner.

Samma dag framlänkades en resolution påyrkande att rätten att förklara krig skulle frätagnas kongressen samt lagas i händerna på folket, vilket genom referendum skulle avgöra detta. Den 16 ds. behandlade man arbetslöshetsfrågan samt föreslog som bot mot densamma inrättandet av en sex timmars arbetsdag och eliminerings av all övertid för att på så sätt bereda arbete åt alla eller så många som möjligt. Samma dag förkastade man enhälligt One Big Union idén samt antog efter en het debatt en resolution, som förordade vä